

PSALMEN

98-101, 103, 104

Gods koningschap, heiligheid en weldaden
geven de mens alle reden om Hem te loven.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/psalmen/98-101-103-104

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Psalm 98: lof voor Gods heil en oordeel	3 min	4
2	Gods heil en trouw aan Israël	2 min	6
3	Psalm 99: de Koning tussen de cherubs	3 min	7
4	Gods verhevenheid en heiligheid	2 min	9
5	Gods voetbank en de plaats van aanbidding	2 min	10
6	Alle mensen staan gelijk onder God	2 min	12
7	Vergeving, straf en ontzag voor God	4 min	13
8	Psalm 100: kom met vreugde tot God	3 min	15
9	Dankzegging en lofprijzing	3 min	16
10	Tot God naderen door aanbidding	3 min	18
11	Gods alomtegenwoordige nabijheid	3 min	20
12	De Koning met blijdschap dienen	5 min	21
13	Psalm 101: een zuiver koninklijk bestuur	4 min	24
14	Rechtvaardig leiderschap en medewerkers	2 min	27

15	Psalm 103: redenen om God te loven	3 min	28
16	Vergeving, genezing en Gods goede gaven	3 min	30
17	God is rechtvaardig en geduldig	2 min	31
18	God verwijdt onze zonden	2 min	33
19	Vaderlijke ontferming over zwakke mensen	2 min	34
20	Gods eeuwige trouw en heerschappij	2 min	36
21	Psalm 104 en de scheppingsdagen	2 min	37
	Om verder te lezen		38

1

Psalm 98: lof voor Gods heil en oordeel

Laten we Psalm 98 openslaan. Deze psalm staat vol lofprijzing en een aansporing om God lof toe te zingen. Hij bevat eigenlijk niet zo'n uitgebreide boodschap, hoewel er wel boodschappen in besloten liggen. Maar de eigenlijke boodschap van de psalmist is dat we God moeten prijzen, omdat Hij beslist wonderbaarlijke dingen heeft gedaan.

Er staat:

Zing voor de HEERE een nieuw lied, want Hij heeft wonderen gedaan; Zijn rechterhand en Zijn heilige arm hebben Hem heil gebracht. De HEERE heeft Zijn heil bekendgemaakt en Zijn gerechtigheid geopenbaard voor de ogen van de heidenvolken. Hij heeft gedacht aan Zijn goedertierenheid en trouw voor het huis van Israël; alle einden der aarde hebben gezien het heil van onze God. Juich voor de HEERE, heel de aarde, breek uit in gejuich, zing vrolijk en zing psalmen. Zing psalmen voor de HEERE met de harp, met de harp en met luid psalmgezing, met trompetten en bazuingeschal, juich voor het aangezicht van de Koning, de HEERE. Laat de zee bulderen met al wat ze bevat, de wereld juichen met wie haar bewoont. Laten de rivieren in de handen klappen, de bergen tezamen vrolijk zingen voor het aangezicht van de HEERE; want Hij komt om de aarde te oordelen. Hij zal de wereld oordelen in gerechtigheid en de volken op billijke wijze oordelen.

PSALMEN 98:1-9

Dit sluit precies aan bij die andere Psalmen in dit gedeelte die spreken over het regeren van de Heere. Hoewel hier niet wordt gezegd dat Hij regeert, wordt wel gezegd dat Hij oordeelt. Bijbels gesproken zijn oordelen en regeren functies van één en hetzelfde ambt. Ze behoren toe aan één en dezelfde persoon. De koning oordeelt en hij regeert ook.

Let erop dat deze Psalm hetzelfde begint en eindigt als Psalm 96. Beide beginnen met de uitspraak:

Zing voor de HEERE een nieuw lied, zing voor de HEERE, heel de aarde.

PSALMEN 96:1

en beide eindigen met een uitspraak over de komst van de Heere om te oordelen. In Psalm 96, vers 13, staat:

voor het aangezicht van de HEERE, want Hij komt, want Hij komt om de aarde te oordelen. Hij zal de wereld oordelen in gerechtigheid en de volken met Zijn waarheid.

PSALMEN 96:13

En in Psalm 98:

voor het aangezicht van de HEERE; want Hij komt om de aarde te oordelen. Hij zal de wereld oordelen in gerechtigheid en de volken op billijke wijze oordelen.

PSALMEN 98:9

waarbij 'equity' duidelijk parallel loopt met 'truth' in de andere Psalm.

2

Gods heil en trouw aan Israël

Het idee is dus dat God komt om de wereld te oordelen. Hij overwint al Zijn vijanden. Geen van hen zal stand kunnen houden. Wanneer Hij terugkomt, zal de zonde niet kunnen voortbestaan. Hij heeft al veel wonderbaarlijke dingen gedaan waarvoor wij Hem moeten prijzen. Die dingen worden voornamelijk opgesomd in vers 2 tot en met 4 — nou ja, eigenlijk in vers 2 en 3. De passage begint en eindigt met de uitspraak dat Hij Zijn behoud bekendgemaakt heeft. Vers 2 zegt:

Hij heeft gedacht aan Zijn goedertierenheid en trouw voor het huis van Israël; alle einden der aarde hebben gezien het heil van onze God.

PSALMEN 98:4

Vers 3 eindigt met de uitspraak:

Juich voor de HEERE, heel de aarde, breek uit in gejuich, zing vrolijk en zing psalmen.

PSALMEN 98:5

Tussen die twee uitspraken in wordt vermeld dat Hij Zijn gerechtigheid openlijk voor de ogen van de heidenen heeft getoond. Ook heeft Hij gedacht aan Zijn barmhartigheid en Zijn trouw aan het huis van Israël. In dat kleine verzenpaar, vers 2 en 3, staat het hoofdthema dus aan het begin en het einde van de passage. Namelijk dat de Heere Zijn behoud heeft laten zien. Daartussenin wordt dan vermeld dat Hij Zijn gerechtigheid openlijk voor de ogen van de heidenen heeft getoond, en ook dat Hij trouw is geweest aan Zijn beloften aan Israël. Dat kan de grond vormen voor de aansporing aan ons om Hem te prijzen.

Dan wordt er natuurlijk verwezen naar muziekinstrumenten en ook naar de elementen van de schepping: het brullen van de zee, de rivieren die in de handen klappen en de heuvels die zich samen verheugen. Al deze elementen komen ook voor

op andere plaatsen die we al hebben gezien.

3

Psalm 99: de Koning tussen de cherubs

In Psalm 99 komen we nu bij de derde van de Psalmen die met deze uitspraak begint:

De HEERE regeert;

PSALMEN 99:1

De andere waren volgens mij Psalm 93 en Psalm 97. Dit is dus de derde en laatste daarvan.

De HEERE regeert; laten de volken sidderen.

PSALMEN 99:1

In Psalm 97 staat:

De HEERE regeert, laat de aarde zich verheugen en vele kustlanden zich verblijden.

PSALMEN 97:1

Beide reacties zijn terecht in het licht van het feit dat God regeert. De rechtvaardigen kunnen zich verheugen, omdat ze weten dat Hij rechtvaardig zal oordelen. Hij zal degenen die goed hebben gedaan in het gelijk stellen. Anderzijds is het iets ontzagwekkends en vreselijks:

Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God.

HEBREEËN 10:31

Er zullen mensen zijn die zich niet behoren te verheugen, maar juist behoren te beven, omdat ze niet voorbereid zijn om Hem als hun Koning en Rechter onder ogen te komen.

Hij troont tussen de cherubs; laat de aarde beven.

PSALMEN 99:1

Nogmaals, in de andere Psalm was het:

De HEERE regeert, laat de aarde zich verheugen en vele kustlanden zich verblijden.

PSALMEN 97:1

of: laat de aarde zich verheugen. Hier wordt de aarde bewogen of beeft zij. Het zitten tussen de cherubs verwijst naar de ark van het verbond en het verzoendeksel. Boven op de ark lag een gouden deksel dat het verzoendeksel werd genoemd. Daarop waren aan weerszijden gouden cherubs gevormd. God kwam als het ware in de gedaante van een wolkkolom op het verzoendeksel tussen de cherubs rusten.

De cherubs waren niet de cherubijntjes zoals die gewoonlijk in religieuze kunst worden afgebeeld, kleine baby's met bolle wangen die op kleine Cupido's lijken. Het waren in feite engelachtige krijgers. Het waren cherubs die God met een vlammend zwaard bij de hof van Eden plaatste om de boom des levens te bewaken en te voorkomen dat de mens daarheen zou komen. Het zijn bewakers. Het is niet helemaal juist gezegd, maar om het zo te zeggen zijn ze als Gods lijfwachten. Niet dat Hij hen nodig heeft, maar ze worden afgebeeld als de dienaren van de Koning, die daar staan met hun zwaarden en hun kracht. En Hij zit tussen hen in en oordeelt de aarde. We zien de ark van het verbond en het verzoendeksel dus min of meer afgebeeld als de troon van God. Hij regeert. Met andere woorden, Hij zit tussen de cherubs op het verzoendeksel. Zo regeert Hij vanuit Zijn tempel, vanuit het heilige der heiligen, op het verzoendeksel.

4

Gods verhevenheid en heiligheid

Ga terug naar vers 2:

De HEERE is groot in Sion, Híj is verheven boven alle volken.

PSALMEN 99:2

Het thema van Psalm 99 is dat God heilig is. We zien dat hier uitgesproken. We zien het uitgesproken in vers 5, het vers dat we zingen. Dat eindigt met de uitspraak:

Roem de HEERE, onze God; buig u neer voor de voetbank van Zijn voeten. Heilig is Hij.

PSALMEN 99:5

En de letterlijke woordvolgorde in het Hebreeuws van vers 9 is:

Roem de HEERE, onze God; buig u neer voor Zijn heilige berg, want heilig is de HEERE, onze God.

PSALMEN 99:9

De nadruk van de psalm ligt dus duidelijk op de heiligheid van God.

Psalm 97 ging erover dat de Heere regeert. Daar was alle reden tot vreugde, omdat Zijn vijanden vernietigd zouden worden. De heuvels smolten als was voor Hem. Het vuur ging voor Hem uit en vernietigde Zijn vijanden. Dat geeft de rechtvaardigen natuurlijk reden om zich te verheugen. Maar zelfs de rechtvaardigen moeten enigszins beven bij de gedachte aan Zijn heiligheid, eenvoudigweg omdat Hij zo verheven is, zo hoog en zo anders. Het woord 'heilig' betekent feitelijk 'afgezonderd' of 'anders', en Hij is anders dan wij. Hij staat boven ons. Hij is groot in Sion en hoog boven alle mensen, staat er in vers 2. Hij is zo hoog dat zelfs de rechtvaardigen terecht een zeker ontzag, respect en vrees voor Hem voelen. En dat geldt des te meer voor Zijn vijanden.

In vers 4 staat:

Loof de macht van de Koning, Die het recht liefheeft. Ú hebt een billijk bestuur gevestigd, Ú hebt recht en gerechtigheid gedaan in Jakob. Roem de HEERE, onze God; buig u neer voor de voetbank van Zijn voeten. Heilig is Hij.

PSALMEN 99:4-5

Hier kan ook 'gerechtigheid' worden vertaald.

5

Gods voetbank en de plaats van aanbidding

De oproep om bij Zijn voetbank te aanbidden zou vanwege de verwijzing naar de cherubs op Jeruzalem en de tempel kunnen slaan. Tegelijkertijd zei Jezus in de Bergrede dat de aarde Zijn voetbank is. Denk eraan dat Hij zei:

Maar Ik zeg u: Zweer in het geheel niet, niet bij de hemel, want dat is de troon van God; niet bij de aarde, want dat is de voetbank van Zijn voeten; en ook niet bij Jeruzalem, want dat is de stad van de grote Koning.

MATTHEÛS 5:34-35

We kunnen dus zien dat de Joden de ark van het verbond als Gods troon beschouwden en Jeruzalem als Zijn voetbank. Met andere woorden, ze dachten dat God plaatselijk beperkt was tot Jeruzalem en de tempel. Jezus verruimde hun blik door te zeggen:

Zweer niet bij de hemel, want dat is Gods troon.

Niet de ark van het verbond, maar de hemel is Gods troon. En niet Jeruzalem, maar de aarde is Zijn voetbank.

Dus wanneer er staat:

Roem de HEERE, onze God; buig u neer voor de voetbank van Zijn voeten. Heilig is Hij.

PSALMEN 99:5

betekent dat precies wat Jezus tegen de vrouw bij de bron zei:

Jezus zei tegen haar: Vrouw, geloof Mij, de tijd komt dat u niet op deze berg, en ook niet in Jeruzalem de Vader zult aanbidden.

JOHANNES 4:21

In oudtestamentische tijden werd God in Jeruzalem aanbeden. Zoals Jezus in Johannes 4:23-24 vervolgt, wordt Hij nu overal aanbeden waar mensen Hem in geest en waarheid aanbidden, waar dan ook op aarde. Hij is niet plaatselijk aan een bepaalde plek gebonden.

Mozes en Aäron waren onder Zijn priesters, Samuel onder wie Zijn Naam aanriepen; zij riepen tot de HEERE en Híj verhoorde hen. Hij sprak tot hen in een wolkkolom; zij hebben Zijn getuigenissen in acht genomen en de verordeningen die Hij hun had gegeven. HEERE, onze God, Ú hebt hen verhoord; U bent voor hen een vergevend God geweest, hoewel U wraak oefende over hun daden. Roem de HEERE, onze God; buig u neer voor Zijn heilige berg, want heilig is de HEERE, onze God.

PSALMEN 99:6-9

Ook hier komt:

Aanbid Hem op Zijn heilige berg.

in vers 9 overeen met:

Aanbid Hem bij Zijn voetbank.

in vers 5. Dat wijst er opnieuw op dat de voetbank Sion of Jeruzalem was, de heilige berg.

6

Alle mensen staan gelijk onder God

De verwijzing daar naar Mozes en Aäron en naar Samuel als mensen onder het volk kan erop wijzen dat zij onder het volk waren en niet boven het volk stonden. In vers 2 wordt ons gezegd dat God hoog boven alle volken staat. De spreker volgt hier de Engelse weergave ‘above all the people’ en verstaat dit als: God Zelf staat boven alle mensen, zelfs boven de grootste geestelijke mensen. Hij staat hoog boven hen. In vergelijking daarmee staan Mozes en Aäron en de grote mannen uit het Oude Testament, zoals Samuel, niet boven het volk. Net als de andere mensen staan zij onder God. God staat boven hen. Daarom worden deze grote mannen voorgesteld als mensen die slechts onder het volk zijn.

Alle mensen staan op gelijke grond. Zelfs de grote mannen van God staan op gelijke grond, in die zin dat zij allemaal onder God staan en Hem als gelijken moeten aanbidden. Het is niet zo dat sommigen van hen tussenpersonen tussen de mens en God zijn, alsof sommige mensen hoger zouden staan dan andere. Alle mensen staan op dezelfde gelijke grond onder de Heere.

En hij zegt:

Hij sprak tegen hen.

God sprak tot hen in de wolkkolom. Dat gebeurde natuurlijk toen God tijdens de omzwervingen in de woestijn vanuit de wolkkolom sprak. En wanneer er in vers 8 staat:

Heer, onze God, U vergaf hun, al strafte U hen voor wat ze hadden misdaan.

7

Vergeving, straf en ontzag voor God

dan klinkt dat interessant. Er staat dat Hij hun vergaf, maar dat Hij hen strafte voor hun bedenksels, of voor hun slechte daden. Er wordt dus gezegd dat God, toen zij zondigden, de relatie tussen Hem en hen herstelde. Aäron maakte bijvoorbeeld het gouden kalf. Mozes overtrad Gods Woord door de rots voor de tweede keer te slaan. Deze beide mannen, Mozes en Aäron, deden wat kwaad was in de ogen van God, hoewel het hoofdzakelijk goede mannen waren, veronderstel ik — Mozes in elk geval. Maar ze deden kwaad en God vergaf hun. Dat wil zeggen: Hij herstelde hun relatie met Hem. Maar Hij nam wel wraak. Hij strafte hen voor hun zonden, ook al vergaf Hij hun. Hun relatie bleef intact, maar ze moesten nog steeds oogsten wat ze gezaaid hadden. En zo mochten Mozes en Aäron geen van beiden het beloofde land binnengaan. God strafte hen inderdaad voor hun zonden. Dit maakt ons duidelijk dat we Gods heiligheid niet als vanzelfsprekend mogen beschouwen.

Deze Psalm gaat over hoe heilig God is. We zien Mozes bijvoorbeeld als een man die een heel heilig leven leidde. Voor het grootste deel staat er geen zonde van Mozes opgetekend, hoewel de Bijbel beslist niet suggereert dat hij zonder zonde was. Maar er staat geen zonde van Mozes opgetekend, behalve die ene waarbij hij de rots voor de tweede keer sloeg. Afgezien daarvan komt hij in het verslag in de Schrift schitterend naar voren. Hij is duidelijk een heilig man, als er ooit zo iemand geweest is. Behalve Jezus zou misschien niemand als heiliger en dichter bij God beschouwd kunnen worden dan Mozes. En toch is Gods heiligheid zodanig dat Hij zelfs een kleine zonde, of wat een kleine zonde zou kunnen lijken, niet kon negeren in het leven van een man die over het algemeen veel goede dingen had gedaan.

Veel mensen denken dat hun oordeel voor God op de oordeelsdag erop gebaseerd zal zijn dat Hij hun goede daden en hun slechte daden tegen elkaar afweegt op een weegschaal. Dat Hij al hun goede daden aan de ene kant legt en hun slechte daden aan de andere kant, en kijkt welke kant zwaarder weegt. Maar dat is het duidelijk niet. In dat geval zou Mozes beslist aan de goede kant uitkomen. Als we dachten dat God op die manier zou oordelen, zouden we misschien denken dat het er niet toe deed als we een paar slechte dingen deden, zolang we maar genoeg goede daden verrichtten, omdat de

weegschaal daardoor nog steeds niet in ons nadeel zou doorslaan. Maar van Mozes staan allemaal goede daden opgetekend en slechts één slechte daad, en toch verhinderde die hem het beloofde land binnen te gaan. Want God is zo heilig dat Hij geen enkele zonde kan dulden. Hoewel Hij Mozes vergaf in de zin dat Hij hem niet tot de hel verdoemde, en Zijn relatie met Mozes werd hersteld, moest Hij hem toch in één opzicht zijn zonde vergelden. Dat deed Hij door hem ervan te weerhouden het beloofde land binnen te gaan.

Het idee hier is dus om ons vrees voor God bij te brengen. Zoals hoofdstuk 97 ons de vreugde en het vertrouwen voorhoudt die we in God hebben omdat de Heere regeert, zo vinden we hier de vrees voor God:

De HEERE regeert; laten de volken sidderen. Hij troont tussen de cherubs; laat de aarde beven.

PSALMEN 99:1

enzovoort. God is groot boven alle volken, en Hij is heilig, heilig, heilig. Drie keer in deze Psalm is Hij heilig.

8

Psalm 100: kom met vreugde tot God

Deze groep Psalmen gaat heen en weer tussen jubelende, vreugdevolle liederen en, zouden we kunnen zeggen, ontzagwekkende liederen. In dit geval gaan we naar Psalm 100, die weer jubelend is en voor de meesten van ons waarschijnlijk een heel bekende Psalm:

Een lofpsalm. Juich voor de HEERE, heel de aarde; dien de HEERE met blijdschap, kom voor Zijn aangezicht met vrolijk gezang. Weet dat de HEERE God is; Híj heeft ons gemaakt — en niet wij — Zijn volk en de schapen van Zijn weide. Ga Zijn poorten binnen met een lofoffer, Zijn voorhoven met een lofzang; loof Hem, prijs Zijn Naam. Want de HEERE is goed, Zijn goedertierenheid is voor eeuwig, Zijn trouw van generatie op generatie.

PSALMEN 100:1-5

Deze Psalm is in de eerste plaats een uitnodiging om voor Gods aangezicht te komen. Die uitnodiging zien we in het tweede deel van vers 2:

Kom zingend bij Hem.

Voor Gods aangezicht komen betekende voor de Joodse denkwijze dat je de tempel binnenging, want daarmee brachten ze Gods aanwezigheid altijd in verband: met het heilige der heiligen.

En daarom vinden we in vers 4 een verwijzing naar Zijn poorten en Zijn voorhoven, waarmee de poorten en de voorhoven van de tempel worden bedoeld. Het idee is dat wanneer iemand tot God naderde, hij door de poorten de voorhoven van de tempel binnenging en zo voor Zijn aangezicht kwam. Ze worden aangespoord dat te doen met vreugdegeroep, gezang, lofprijzing en dankzegging.

Wij beseffen dat God niet tot een bepaalde tempel beperkt is. Er zijn dus geen poorten of voorhoven van een letterlijk gebouw waar wij doorheen moeten gaan om voor Hem te komen. Maar er is wel Zijn troonzaal in de hemel. In zekere zin stellen wij Hem voor als een Koning Die op een troon in de hemel zit, en koningen bevinden zich in paleizen. Om de beeldspraak van de Psalm te gebruiken: als je een koning nadert, kom je zijn voorhoven binnen; je komt zijn poorten binnen. Hoewel wij niet in termen van de tempel in Jeruzalem denken, kunnen wij nog steeds denken aan het beeld van God, de Koning, in Zijn paleis in de hemel. Wanneer wij bidden, komen wij voor Hem. Wij komen in Zijn tegenwoordigheid. Maar in Zijn tegenwoordigheid komen, moet gebeuren met gezang, lofprijzing en dankzegging. De uitspraak in vers 4 luidt:

Ga zijn poorten binnen met dankbaarheid en zijn voorhoven met lof.

Ik heb dit altijd opgevat als een volgorde waarin je steeds verder gaat. Je komt eerst bij de poorten en daarna ga je de voorhoven binnen. Wanneer je bij de poorten komt, ben je nog maar aan de buitenrand van het terrein. Eerst ga je door de poorten. Daarna ga je verder, dieper het paleis in, totdat je in de voorhoven van de Koning komt. Dan kom je op de diepste plek, waar je werkelijk voor Zijn aangezicht staat, werkelijk in Zijn tegenwoordigheid.

9

Dankzegging en lofprijzing

Let erop dat je Zijn poorten binnengaat met dankzegging en Zijn voorhoven binnenkomt met lofprijzing. Er is een verschil tussen dankzegging en lofprijzing. Dankzegging is eenvoudigweg dat je met woorden je dankbaarheid uit voor dingen die Hij heeft gedaan, voor zegeningen die je hebt ontvangen. Daarvoor dank je Hem. Het is niet meer dan juist dat mensen God danken. Hij heeft zoveel voor ieder van ons gedaan dat wij altijd dankbaar zouden moeten zijn.

Maar zelfs ongelovigen zijn in zeldzame gevallen weleens dankbaar jegens God. Ze zeggen: ‘God zij dank dat het niet regende, want ik wilde gaan golfen,’ of iets dergelijks. Misschien denken ze niet eens aan God, maar ze gebruiken de uitdrukking ‘God zij dank’. Zonder erbij na te denken brengen ze zichzelf in feite bijna tot Zijn

poorten. Ze komen niet in Zijn tegenwoordigheid. Ze hebben geen gemeenschap met Hem. Maar alleen al door dankbaar te zijn, als daarin enige dankbaarheid jegens God aanwezig is, is het alsof ze de meest rudimentaire, de allereerste toenadering tot God hebben gemaakt die mensen kunnen maken. Die bestaat er eenvoudigweg in dat je dankbaar bent.

De Bijbel maakt duidelijk dat ondankbaarheid een zonde is. En volgens Romeinen, hoofdstuk 1, gaf God de mensen over aan hun eigen begeerten en dergelijke, omdat ze niet dankbaar waren. Er staat:

Want zij hebben, hoewel zij God kennen, Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar zij zijn verdwaasd in hun overwegingen en hun onverstandig hart is verduisterd.

ROMEINEN 1:21

Iedereen zou dankbaar moeten zijn. Maar als je God dankbaar bent, betekent dat niet dat je in Zijn tegenwoordigheid bent gekomen. Met dankbaarheid kom je namelijk alleen tot Zijn poorten en ga je door Zijn poorten heen.

Lofprijzing is iets meer en iets diepers. Lofprijzing is namelijk het uiten van waardering voor Wie Hij is. Niet voor de zegeningen die Hij heeft geschonken, maar eenvoudigweg voor Wie Hij is en voor wat voor God Hij is. Kennis van Zijn heiligheid, Zijn trouw, Zijn barmhartige goedheid, Zijn goedertierenheid en Zijn genadigheid, die eigenschappen van God zijn alleen werkelijk bekend bij mensen die in Zijn tegenwoordigheid zijn, of ten minste bij mensen die eerder in Zijn tegenwoordigheid zijn geweest. Om over die dingen te spreken, moeten wij verder naar binnen zijn gegaan dan alleen tot aan de poorten, aan de grenzen van Zijn terrein. Wij komen werkelijk in Zijn tegenwoordigheid en zingen lof over Zijn karakter, Zijn goedheid en Zijn wezen. Die dingen kunnen alleen worden uitgesproken door mensen die Hem kennen.

Ik geloof dus dat hier sprake is van een voortgang. Je komt eerst tot de poorten en daarna het voorhof binnen. Om voor Hem te komen, zouden wij kunnen vragen: 'Hoe kom je voor God wanneer Hij nergens is?' Of juist gezegd: Hij is overal. Waar ga je

heen om voor Hem te komen? Wij naderen Hem geestelijk, en dat doen wij door aanbidding, door dankzegging, lofprijzing, gebed en gezang. Op die manieren zorgen wij ervoor dat God tot ons nadert, en naderen wij tot Hem.

10

Tot God naderen door aanbidding

Er staat in Jakobus:

Nader tot God, en Hij zal tot u naderen. Reinig de handen, zondaars, en zuiver de harten, dubbelhartigen!

JAKOBUS 4:8

Jakobus, hoofdstuk 4, geloof ik. Er staat:

Kom dichterbij God, dan komt Hij dichterbij jou.

Er bestaat werkelijk een verband tussen die uitspraak en de uitspraken die wij aan het lezen zijn. Het staat in Jakobus 4:8. Vers 7 zegt:

Onderwerp u dan aan God. Bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegvlugten. Nader tot God, en Hij zal tot u naderen. Reinig de handen, zondaars, en zuiver de harten, dubbelhartigen! Besef uw ellendige staat en treur en huil. Laat uw lachen veranderd worden in treuren en uw blijdschap in droefheid. Verneder u voor de Heere, en Hij zal u verhogen.

JAKOBUS 4:7-10

De uitspraak over het naderen tot God is iets wonderlijks. Want als wij een poging doen om tot Hem te naderen, zal Hij tot ons naderen. Je herinnert je dat de verloren zoon tot zichzelf kwam en besloot naar huis terug te keren. Zijn vader zag hem toen hij nog ver weg was en rende hem tegemoet. Ik geloof dat wanneer wij God naderen, Hij ons tegemoet rent. Hij nadert tot ons.

Er is een bepaalde kloof die wij zelf niet kunnen oversteken. Hij bevindt Zich in het geestelijke rijk. Wij kunnen daar niet komen zonder dat Hij naar ons toe komt en ons daarheen begeleidt. Wij naderen tot Hem met gezang, lofprijzing en dankzegging, en ik geloof dat Hij ons tegemoetkomt.

In Psalm 22 wordt ons verteld dat Hij Degene is Die woont te midden van de lofzangen van Israël, of de lofzangen van Zijn volk. De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, zegt dat God de lofzangen van Israël 'bewoont'. Vanuit die vertaling redeneert hij dat wij ons bij het prijzen niet zozeer van de ene plaats naar de andere begeven, maar dat God als het ware Zijn intrek neemt in onze lofzangen. De HSV zegt hier dat Hij 'troont op' de lofzangen van Israël. Dat staat in Psalm 22, vers 3:

Maar U bent heilig, U troont op de lofzangen van Israël.

PSALMEN 22:4

Dus als God in onze lofzangen woont, dan naderen wij tot Hem door lofprijzing en dankzegging. En daar gaat deze psalm helemaal over. De psalmist nodigt ons uit om in de tegenwoordigheid van God te komen. In een andere psalm, Psalm 16, wordt ons verteld dat in Zijn tegenwoordigheid volheid van vreugde is en dat aan Zijn rechterhand lieflijkheden zijn, voor altijd. Voor Gods aangezicht komen moet dus voldoening schenken. Het moet vervulling geven. Het moet een vreugdevolle en aangename ervaring zijn. Veel mensen komen nooit voor Gods aangezicht. Zelfs christenen brengen daar vaak maar heel weinig tijd door.

11

Gods alomtegenwoordige nabijheid

We moeten Zijn tegenwoordigheid begrijpen, want we weten dat de Bijbel in zekere zin leert dat Zijn tegenwoordigheid overal is. De psalmist zei ergens:

Waar kan ik Uw Geest ontgaan, waar Uw aangezicht ontvluchten? Al steeg ik op naar de hemel, U bent daar; of legde ik mij neer in de hel, zie, U bent daar. Nam ik vleugels van de dageraad, woonde ik aan het einde van de zee, ook daar zou Uw hand mij leiden en Uw rechterhand mij vasthouden.

PSALMEN 139:7-10

Met andere woorden, God is overal.

Hoe kan er dan worden gezegd dat wij voor Zijn aangezicht moeten komen? In de Bijbel wordt in twee betekenissen over Gods tegenwoordigheid gesproken. De ene is Zijn universele tegenwoordigheid, die ik zojuist noemde. Hij is overal in het hele universum. Je kunt nergens naartoe gaan zonder dicht bij Hem te zijn, want Paulus zei:

Want in Hem leven wij, bewegen wij ons en bestaan wij; zoals ook enkelen van uw dichters gezegd hebben: Want wij zijn ook van Zijn geslacht.

HANDELINGEN 17:28

Hij is in heel Zijn schepping aanwezig, gaat alles te boven en woont op elke plek ervan.

Maar Hij manifesteert Zijn tegenwoordigheid alleen op bepaalde plaatsen en bepaalde tijden, zoals dat bij de tabernakel het geval was. Hij manifesteerde Zijn tegenwoordigheid in het heilige der heiligen. Dat zouden wij niet Zijn universele tegenwoordigheid noemen, maar Zijn gemanifesteerde tegenwoordigheid, en dat is iets anders. Wij willen Zijn gemanifesteerde tegenwoordigheid in ons leven. Wij

willen Zijn tegenwoordigheid gewaarworden. We willen niet alleen maar weten dat Hij aanwezig is omdat de Bijbel ons dat vertelt. We moeten leven met een besef en een manifestatie van Zijn tegenwoordigheid.

Het is de bedoeling dat wij Zijn tegenwoordigheid kennen en, naar ik geloof, in zekere zin ook voelen, al hoeft dat niet op elk moment van de dag even sterk te zijn. Maar wij hebben het voorrecht om voor Zijn aangezicht te komen wanneer we tijd hebben om eenvoudigweg aan Hem te denken, te mediteren, Hem te prijzen en voor Hem te zingen. Dan hebben we de gelegenheid en het voorrecht om voor Hem te komen.

Er staat:

Een lofpsalm. Juich voor de HEERE, heel de aarde; dien de HEERE met blijdschap, kom voor Zijn aangezicht met vrolijk gezang. Weet dat de HEERE God is; Híj heeft ons gemaakt — en niet wij — Zijn volk en de schapen van Zijn weide. Ga Zijn poorten binnen met een lofoffer, Zijn voorhoven met een lofzang; loof Hem, prijs Zijn Naam. Want de HEERE is goed, Zijn goedertierenheid is voor eeuwig, Zijn trouw van generatie op generatie.

PSALMEN 100:1-5

12

De Koning met blijdschap dienen

De woorden ‘Alle landen’ betekenen in het Hebreeuws letterlijk ‘de hele aarde’. De Engelse King James-formulering ‘make a joyful noise’ betekent niet zomaar een soort toonloos geraas dat weergalmt van mensen die geen goede muziek kunnen maken. Het verwijst in feite naar een eerbetoonkreet. Dat is de roep waarmee mensen hun koning begroeten en iets zeggen als: ‘Heil de koning!’ Dat zou een vreugdevol geluid zijn. Dat is wat het Hebreeuwse woord werkelijk betekent: een eerbetoonkreet of een fanfare voor een koning. Er wordt dus tegen de hele aarde gezegd dat zij deze fanfare, deze roep, voor God moet laten klinken.

De Heere dienen is iets waartoe niemand ons dwingt. Maar veel mensen dienen de Heere uit angst of iets dergelijks, en daarom beleven ze er geen vreugde aan om God te dienen. Dat is jammer, want als wij Hem in Zijn tegenwoordigheid dienen, als wij voor Zijn aangezicht komen, zal daar volheid van vreugde zijn. Daarom kunnen wij Hem met blijdschap dienen.

De psalmist zei:

Want één dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders; ik verkoos liever te staan op de drempel van het huis van mijn God dan lang te wonen in de tenten van de goddeloosheid.

PSALMEN 84:11

Dat wil zeggen dat hij liever de nederigste plaats bij het huis van God innam dan ergens anders vrij te zijn. De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, omschrijft die plaats als die van een deurwachter. Dat stond in Psalm 84, vers 10:

Eén dag in uw voorhoven is beter dan duizend dagen ergens anders. Ik sta liever bij de deur van het huis van mijn God dan dat ik in de tenten van slechte mensen woon.

Er is dus vreugde in het dienen van God in Zijn tegenwoordigheid. Als wij Hem dienen zonder ooit in Zijn tegenwoordigheid te komen, dan wordt dat een onaangename ervaring. Dan is het gewoon werk. Maar als wij in Zijn tegenwoordigheid dienen, zoals mensen die aan de tafel van een koning dienen, dan zullen wij vreugde vinden in Zijn

tegenwoordigheid, omdat het heerlijk is om in die tegenwoordigheid te zijn. Maar als wij geen gemeenschap met Hem hebben, dan zal het natuurlijk niet heerlijk zijn om Hem te dienen. Dan zal het niet met blijdschap zijn.

Een lofpsalm. Juich voor de HEERE, heel de aarde; dien de HEERE met blijdschap, kom voor Zijn aangezicht met vrolijk gezang. Weet dat de HEERE God is; Híj heeft ons gemaakt — en niet wij — Zijn volk en de schapen van Zijn weide. Ga Zijn poorten binnen met een lofoffer, Zijn voorhoven met een lofzang; loof Hem, prijs Zijn Naam. Want de HEERE is goed, Zijn goedertierenheid is voor eeuwig, Zijn trouw van generatie op generatie.

PSALMEN 100:1-5

Dit betekent dat wij Hem toebehoren, aangezien Hij ons gemaakt heeft en wij niet onszelf gemaakt hebben. Wij zijn Zijn volk en Zijn schapen. Daarom is het alleen maar juist dat wij Hem dienen. We kunnen Hem dan net zo goed met blijdschap dienen. Als we Hem dan toch dienen, kunnen we er net zo goed van genieten.

En daarom zegt hij:

Ga Zijn poorten binnen met dankzegging en Zijn voorhoven met lofzang. Dank Hem en loof Zijn Naam, want de HEERE is goed. Zijn goedertierenheid is eeuwig, en Zijn waarheid...

PSALMEN 100:4-5

In de Engelse King Jamesvertaling staat hier 'truth'; volgens de spreker kan dat beter als 'faithfulness' worden weergegeven. De HSV vertaalt het al met 'trouw':

Want de HEERE is goed, Zijn goedertierenheid is voor eeuwig, Zijn trouw van generatie op generatie.

PSALMEN 100:5

God is dus tot in onze generatie trouw gebleven, vele generaties nadat de psalmist leefde, en zal alle generaties lang standhouden. Er staat ergens in de Schrift dat God Zijn verbond houdt tot in duizend generaties. Maar als je dat letterlijk zou moeten opvatten, zou het betekenen dat Hij na duizend generaties Zijn verbond niet meer zou houden. Maar hier zien we dat Zijn trouw alle generaties lang standhoudt. Dat vertelt ons dat het getal duizend niet letterlijk bedoeld is. De Schriften gebruiken het getal duizend vaak gewoon als beeld voor een groot aantal. In Psalm 90, vers 4, zagen we:

Want duizend jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren,
wanneer die voorbijgegaan is, of als een wake in de nacht.

PSALMEN 90:5

Vanuit het gezichtspunt van de mens is dat een zeer groot getal, maar vanuit dat van God hoeft het niet zo groot te zijn.

13

Psalm 101: een zuiver koninklijk bestuur

Psalm 101 is interessant, omdat David hem schrijft. We zijn voorlopig aan het einde gekomen van onze anonieme psalmen. We gaan weer verder met een aantal psalmen van David. Hij spreekt natuurlijk als koning. David was koning, en hij heeft het over... Dit is in feite een verklaring van zijn vaste voornemen om zijn bestuur zuiver te houden. Wanneer je politieke macht hebt, zijn er allerlei mensen die bij je in de gunst proberen te komen en machtsposities en gezagsfuncties binnen de regering proberen te krijgen. Dat geldt vooral als je de koning bent en mensen kunt aanstellen in elk ambt dat je maar wilt. Er zouden allerlei opportunisten zijn die posities proberen te krijgen. Onder hen zouden veel goddeloze mannen zijn die er geen genoegen mee nemen op een fatsoenlijke manier hun brood te verdienen, maar die een positie willen bekleden waarin anderen steekpenningen zullen aanbieden, enzovoort. Hoge posities oefenen een sterke aantrekkingskracht uit op goddeloze mensen met slechte motieven.

In deze psalm neemt David zich in feite voor dat hij als koning geen plaats zal geven aan zulke mensen. Hij zal zijn bestuur zuiver houden. Hij spreekt eigenlijk als hoofd van het politieke apparaat, als iemand die zegt:

Wie bedrog pleegt, zal binnen mijn huis niet verblijven. Wie leugens spreekt, zal voor mijn ogen geen stand houden. Elke morgen zal ik alle goddelozen in het land ombrengen, door allen die onrecht bedrijven, uit de stad van de HEERE uit te roeien.

PSALMEN 101:7-8

Dat moet je begrijpen wanneer we deze psalm lezen. Dit is niet zomaar een man die zegt: 'Ik ga alle goddeloze mensen uit mijn leven verwijderen.' Het is een koning die erover spreekt dat hij zijn ambt vrij zal houden van goddeloze mensen.

Hij zegt:

Ik zal verstandig handelen, op de volmaakte weg. Wanneer zult U tot mij komen? Ik zal binnen mijn huis wandelen met een oprecht hart.

PSALMEN 101:3

In het voorafgaande, hier niet opgenomen eerste vers staat in de Engelse vertaling 'mercy'. Volgens de spreker zou het onderliggende Hebreeuwse woord daar letterlijker met 'loyalty' kunnen worden weergegeven.

Of een verdorven hart:

Het slinkse hart zal ver van mij weggaan, de kwaaddoener zal ik niet kennen. Wie zijn naaste in het geheim lastert, hem zal ik ombrengen. Wie hoogmoedige ogen heeft en een trots hart, hem zal ik niet verdragen. Mijn ogen zijn gericht op de trouwe mensen in het land, opdat zij bij mij zullen zitten. Wie op de volmaakte weg gaat, die zal mij dienen. Wie bedrog pleegt, zal binnen mijn huis niet verblijven. Wie leugens spreekt, zal voor mijn ogen geen stand houden. Elke morgen zal ik alle goddelozen in het land ombrengen, door allen die onrecht bedrijven, uit de stad van de HEERE uit te roeien.

PSALMEN 101:4-8

De stad van de Heere is voor David natuurlijk Jeruzalem, de stad die David zelf had veroverd en tot hoofdstad van Israël had gemaakt. Hij zegt:

Mijn ogen zijn gericht op de trouwe mensen in het land, opdat zij bij mij zullen zitten. Wie op de volmaakte weg gaat, die zal mij dienen.

PSALMEN 101:7

In vers 5 staat:

Wie uit de hoogte kijkt en een trots hart heeft.

Mensen die leugens vertellen en bedrog plegen, zullen geen deel mogen uitmaken van zijn regering. In plaats daarvan zal hij degenen toelaten die volmaakt voor God wandelen:

Wie bedrog pleegt, zal binnen mijn huis niet verblijven. Wie leugens spreekt, zal voor mijn ogen geen stand houden.

PSALMEN 101:8

zoals er in vers 6 staat.

14

Rechtvaardig leiderschap en medewerkers

Eerder in de psalm legt hij een verklaring af over zijn eigen wandel. Hij zegt:

Ik zal mij geen verdorven praktijken voor ogen stellen. Ik haat wat de afvalligen doen, hun daden zullen zich niet aan mij hechten.

PSALMEN 101:4

Allereerst verplicht hij zichzelf ertoe rechtvaardig en eerlijk te zijn, een goede koning voor God en een rechtvaardige koning. Daarna zegt hij dat degenen die samen met hem dienen, degenen die zijn kabinet vormen, hetzelfde soort karakter zullen hebben.

Helaas heeft David hier niet helemaal naar geleefd, en geen van de koningen die na hem kwamen heeft dat gedaan. Niettemin heeft God dit geïnspireerd als de maatstaf waarnaar een koning beoordeeld moet worden. In feite is dit wat een koning behoort te doen. David heeft zich er niet noodzakelijkerwijs volledig aan gehouden. Hij stond wel toe dat sommige mensen deel uitmaakten van zijn bestuur die niet de beste of volmaakte mensen waren, zoals Joab bijvoorbeeld. Maar we zien nog steeds dat hij dit vaste voornemen had. Hij wilde het nog steeds doen. Wij leven onze goede voornemens niet altijd na. Mensen doen dat in feite maar heel zelden.

Maar dit was naar mijn overtuiging een geïnspireerd voorbeeld voor machthebbers en voor iedereen die een gezagspositie bekleedt. Misschien geldt dat zelfs binnen een bedrijf of ergens anders waar mensen een bepaalde mate van gezag hebben die ze kunnen gebruiken om God te verheerlijken. Ze kunnen mensen aannemen of binnenhalen die ervoor zullen zorgen dat het bedrijf een zegen voor God is. Of ze kunnen mensen binnenhalen die het door hun oneerlijkheid, hebzucht enzovoort tot een smaad zullen maken.

Ik geloof dat het ook belangrijk is dat gemeenten en degenen die de ambtsdragers van gemeenten kiezen dit patroon volgen. Want gemeenten kiezen ambtsdragers vaak op een andere grond dan de gerechtigheid van de persoon: op grond van hun financiële positie, maatschappelijke status, politieke macht in de gemeenschap, of iets dergelijks. Maar hetzelfde wat David als koning moest beslissen bij het kiezen van zijn medewerkers, geldt natuurlijk voor iedereen die in de positie verkeert om medewerkers te kiezen. Iedereen moet hetzelfde beginsel volgen: mensen die goddeloos zijn uitsluiten, zodat de stad van de Heere vrij kan zijn van boosdoeners.

15

Psalm 103: redenen om God te loven

Psalm 102 was een messiaanse psalm, en nu gaan we verder met Psalm 103. Psalm 103 en Psalm 104 zijn blijkbaar bedoeld als psalmen die bij elkaar horen. De reden waarom ik dat zeg, is dat ze met dezelfde woorden beginnen en met dezelfde woorden eindigen. Ze beginnen allebei met de woorden:

Loof de HEERE, mijn ziel.

PSALMEN 103:1 EN 104:1

Dat is het begin van beide psalmen. Ze eindigen allebei met die regel:

De zondaars zullen van de aarde verdwijnen, de goddelozen zullen er niet meer zijn. Loof de HEERE, mijn ziel! Halleluja!

PSALMEN 104:35

De psalmen lijken met elkaar samen te hangen, omdat ze met dezelfde woorden beginnen en eindigen.

De eerste is door David geschreven. We weten dat de tweede anoniem is. Misschien heeft David ook de tweede geschreven. Aan de andere kant kan het zijn dat David alleen de eerste schreef, en dat iemand later een psalm wilde schrijven die daarbij

hoorde. Diegene nam dan de begin- en slotregels van Davids psalm over en schreef er een andere psalm bij. De inhoud van de twee psalmen is verschillend, maar het begin en het einde zijn hetzelfde.

Er staat:

Een psalm van David. Loof de HEERE, mijn ziel, en al wat in mij is, Zijn heilige Naam. Loof de HEERE, mijn ziel, en vergeet niet een van Zijn weldaden.

PSALMEN 103:1-2

Ik geloof dat de rest van de psalm, of in elk geval het grootste deel ervan, Zijn weldaden opsomt. Het idee hier is dat David zijn ziel gebiedt de Heere te loven.

De Engelse vertaling luidt hier letterlijk: ‘Zegen de Heer, mijn ziel.’ Hoe kun je God zegenen? We weten op welke verschillende manieren God ons kan zegenen. We vertellen Hem voortdurend hoe Hij ons kan zegenen. Maar in welke betekenis kan een mens God zegenen? David zei ook in Psalm 63:

daarom zullen mijn lippen U prijzen. Zo zal ik U loven

PSALMEN 63:4-5

Met andere woorden: zo zal ik U loven, doordat mijn lippen U prijzen. De Engelse vertaling gebruikt hier ‘bless’; in deze context betekent dat dat hij de Heere zal loven.

Wanneer hij zegt:

Prijs de Heer, mijn ziel.

gebiedt hij zijn ziel om God te gaan prijzen. Voor het geval je ziel vraagt: „Waarom?” Voor het geval alles misgaat en je zegt: „Ik kan geen enkele goede reden bedenken om God te prijzen”, zegt hij: „Vergeet niet alle weldaden die God je heeft gegeven.” Denk aan alle redenen waarom God het verdient geprezen te worden.

16

Vergeving, genezing en Gods goede gaven

Wat zijn enkele van die dingen? Hij begint ze op te sommen, te beginnen bij vers 3:

Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw ziekten geneest,

PSALMEN 103:3

Dit betekent niet dat er een belofte is dat God iedere ziekte die je hebt zal genezen wanneer jij dat maar wilt, zoals sommige mensen dit hebben proberen te laten klinken. Want David zelf, die dit schreef, stierf terwijl hij ziek was. Nadat hij dit had geschreven, stierf hij als een zieke man die aan toring leed.

Wat hij hier zegt, is dat hij op het moment dat hij dit schreef al meer dan eens ziek was geweest, maar nu gezond was. God had hem dus in het verleden genezen van alle ziekten die hij ooit had gehad. Waarschijnlijk was hij vaak ziek geweest, zoals de meesten van ons. En als hij op dit moment gezond was, betekent dat dat al zijn ziekten op enig moment genezen waren. Daarom moest God worden geprezen, want hij genoot een goede gezondheid en was in het verleden van ziekten hersteld. Dat God al zijn ongerechtigheden vergaf, is vanzelfsprekend iets waarvoor Hij het waard is geprezen te worden.

Die uw leven verlost van het verderf, Die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheid,

PSALMEN 103:4

Dat Hij je leven verlost van de ondergang, betekent dat Hij je leven bij veel gelegenheden heeft gered waarop je jezelf te gronde zou hebben gericht. Hij heeft voorkomen dat je werd gedood en vernietigd.

Wanneer Hij je kroont met goedertierenheid en tedere barmhartigheid, betekent dit dat Zijn goedheid voor jou, de goede dingen die Hij voor je doet, Zijn antwoorden op je gebeden en alles wat Hij je geeft, je als het ware kronen. Het is alsof Hij zo een kroon op je hoofd zet en bekendmaakt dat je een van Zijn koninklijke kinderen bent, dat je een

prins of prinses in Zijn Koninkrijk bent. Dat blijkt uit het feit dat Hij je zoveel barmhartigheid en genade bewijst. Het is een daad waarmee Hij je kroont en laat zien dat je tot Zijn koninklijke familie behoort.

Er staat:

Die uw mond verzadigt met het goede, uw jeugd vernieuwt als die van een arend.

PSALMEN 103:5

We weten dat Hij daartoe niet verplicht is. Hij zou onze maag kunnen vullen met dingen die niet erg lekker smaken, en dan zou Hij op die manier in al onze behoeften voorzien. Als we altijd van smakeloze havermost moesten leven, zouden we kunnen zeggen dat God in al onze behoeften voorziet. Maar Hij doet niet alleen dat. Hij geeft ons meer dan we nodig hebben. Hij zorgt er ook voor dat we ervan genieten. Hij verzadigt onze mond, waarmee onze smaak wordt bedoeld, en niet alleen onze maag, met goede dingen:

Zodat je jeugd vernieuwd wordt als die van een arend.

Dit verwijst naar de opvatting dat arenden verjongd werden, dat ze elke keer dat ze hun veren ruiden en een nieuw verenkleed kregen, weer jong werden. Waar dit in het leven van een mens naar verwijst, weet ik niet helemaal zeker. Misschien zegt hij dat God je jeugdig en sterk heeft gehouden en je niet op hoge leeftijd heeft laten wegglijden.

17

God is rechtvaardig en geduldig

De HEERE doet rechtvaardige daden en recht aan alle onderdrukten. Hij heeft aan Mozes Zijn wegen bekendgemaakt, aan de nakomelingen van Israël Zijn daden.

PSALMEN 103:6-7

Als hij over de wet van Mozes spreekt, zegt hij dat God gerechtigheid en recht ten uitvoer brengt door Zijn wetten toe te passen, zodat het recht wordt gehandhaafd door het rechtsstelsel dat God door Mozes heeft ingesteld.

En er staat:

Barmhartig en genadig is de HEERE, geduldig en rijk aan goedertierenheid.

PSALMEN 103:8

Dit is bijna een letterlijk citaat van wat God over Zichzelf zei in Exodus, toen God Zijn heerlijkheid aan Mozes voorbij liet gaan en hem Zijn achterkant liet zien. In Exodus 34, vers 6, werd Gods Naam voor Mozes uitgeroepen en werd Hij genoemd:

Toen de HEERE bij hem voorbijkwam, riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw,

EXODUS 34:6

Het wordt hier bijna woordelijk geciteerd. David ontleent dit daaraan.

Het is fijn om te weten dat God, hoewel Hij wel degelijk boos wordt, heel langzaam boos wordt. Hij wordt veel langzamer boos dan wij. We weten bijvoorbeeld dat Mozes een zachtmoedig man was en niet snel boos werd. Toch werd hij eerder boos dan God en sloeg hij op de rots toen God niet zo boos was als Mozes.

Er staat:

Hij zal niet voor altijd ter verantwoording roepen, niet voor eeuwig handhaaft Hij Zijn toorn.

PSALMEN 103:9

Het Engelse 'chide' betekent hier berispen. Hij zal niet altijd berispen en De spreker verstaat het Engelse 'keep His anger' hier als het inhouden van boosheid: God houdt Zijn boosheid niet voor altijd binnen, maar uit haar uiteindelijk, waarna alles weer normaal wordt.

18

God verwijdert onze zonden

Hij doet ons niet naar onze zonden en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden.

PSALMEN 103:10

Dit is heel anders dan de uitspraak van Mozes in Psalm 90, die we eerder hebben gelezen. In Psalm 90 spreekt hij er namelijk over hoe kort ons leven is en dat dit door onze ongerechtigheden komt. In Psalm 90, de verzen 7 en 8, staat:

U stelt onze ongerechtigheden voor Uw ogen, onze verborgen zonden in het licht van Uw aangezicht. Want al onze dagen gaan voorbij door Uw verbolgenheid, wij brengen onze jaren door als een gedachte.

PSALMEN 90:8-9

Dat wil zeggen dat we worden gestraft omdat God al onze zonden ernstig neemt.

Maar hier staat dat Hij dat niet altijd precies zo heeft gedaan. Soms heeft Hij ons niet naar onze ongerechtigheden behandeld. Er zijn momenten waarop onze zonden zouden hebben gerechtvaardigd dat God een zwaar oordeel over ons bracht. Maar dat heeft Hij niet altijd gedaan. Hij heeft ons die zonden vaak in Zijn barmhartigheid vergeven.

Want zo hoog de hemel is boven de aarde, zo is Zijn goedertierenheid machtig over wie Hem vrezen.

PSALMEN 103:11

Met andere woorden, zoveel groter is die. Zijn barmhartigheid tegenover ons is zoveel groter dan onze zonden.

Zo ver het oosten is van het westen, zo ver heeft Hij onze overtredingen van ons gedaan.

PSALMEN 103:12

Dat gebeurt wanneer Hij ons vergeeft. God heeft werkelijk een onmeetbare afstand tussen ons en onze zonden gelegd. Dat betekent dat wij ze niet zullen terugkrijgen. Hoe ver ligt het oosten van het westen? Dat kun je eigenlijk niet meten. Het is een onmeetbare afstand, met andere woorden, een grote afstand. Zo ver heeft Hij onze overtredingen van ons verwijderd: ver genoeg om ervoor te zorgen dat ze nooit terugkomen om ons op de oordeelsdag te veroordelen, want Hij heeft ze ons vergeven.

19

Vaderlijke ontferming over zwakke mensen

Zoals een vader zich ontfermt over zijn kinderen, zo ontfermt de HEERE Zich over wie Hem vrezen.

PSALMEN 103:13

Dat God hier met een Vader wordt vergeleken, komt in het Oude Testament maar zelden voor. Er zijn nog andere plaatsen waar God de Vader van Zijn volk wordt genoemd, maar niet veel. Jezus sprak daar echter vaak over: dat God onze Vader is.

Deze uitspraak:

Zoals een vader medelijden heeft met zijn kinderen, zo heeft de Heer medelijden met wie ontzag voor Hem hebben.

komt zelfs wat uitgebreider tot uitdrukking in de woorden van Jezus in de Bergrede, waar Hij zei:

Als u, die slecht bent, uw kinderen dan goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven aan hen die tot Hem bidden.

MATTHEÛS 7:11

Met andere woorden, zoals een aardse vader voor zijn kinderen zorgt, zo zorgt God nog veel meer voor ons.

Want Híj weet wat voor maaksel wij zijn en blijft bedenken dat wij stof zijn.

PSALMEN 103:14

Dat betekent dat Hij Zich herinnert hoe zwak we zijn. Hij weet dat we niet volmaakt zijn. Hij kent de zwakheden die in onze aard ingebouwd zijn. Hij weet dat we met een zondige natuur geboren worden. Dat betekent niet dat Hij ons die dingen niet aanrekent. Maar het betekent dat Hij ons vaak barmhartigheid schenkt en gelegenheid geeft om ons te bekeren. Hij geeft ons tijd om ons te bekeren, in plaats van meteen naar ons uit te halen alsof we altijd uit opstandigheid handelden.

Denk eraan dat Jezus Zijn discipelen vroeg om één uur met Hem wakker te blijven en te bidden. Ze vielen drie keer in slaap. En Hij zei:

Waak en bid, opdat u niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.

MATTHEÛS 26:41

Hij wist hoe zwak het vlees van de mens was en werd daar ook niet ontzettend boos over. Maar hoewel Hij uiteindelijk wel boos wordt, is Hij langzaam tot toorn, omdat Hij Zich herinnert wat voor zwakke en broze schepselen wij zijn. Hij kent onze aard. Hij herinnert Zich dat we werkelijk maar stof zijn.

De sterveling — zijn dagen zijn als het gras, als een bloem op het veld, zo bloeit hij. Wanneer de wind erover is gegaan, is hij er niet meer en zijn plaats kent hem niet meer.

PSALMEN 103:15-16

Hetzelfde idee kwamen we eerder tegen: de mens is vergankelijk. Dat stond ook in Psalm 90.

20

Gods eeuwige trouw en heerschappij

Maar de goedertierenheid van de HEERE is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over wie Hem vrezen. Zijn gerechtigheid is voor de kinderen van hun kinderen, voor wie Zijn verbond in acht nemen en aan Zijn bevelen denken om ze te doen. De HEERE heeft Zijn troon in de hemel gevestigd, Zijn Koninkrijk heerst over alles.

PSALMEN 103:17-19

Dat wil zeggen: over het hele universum. In het Hebreeuws staat er ‘over het al’. Dat is een vreemde uitdrukking. Daarom hebben de vertalers van de King Jamesvertaling het woord ‘the’ weggelaten. Er staat dat Zijn Koninkrijk over alles heerst, maar in het Hebreeuws staat eigenlijk dat God over ‘het al’ heerst. ‘Het al’ betekent het totaal van alles, het universum.

Loof de HEERE, u, Zijn engelen, sterke helden, die Zijn woord uitvoeren, gehoorzaam aan het woord dat Hij spreekt. Loof de HEERE, al Zijn legermachten, dienaren van Hem, die Zijn welbehagen doen. Loof de HEERE, al Zijn werken, op alle plaatsen van Zijn heerschappij. Loof de HEERE, mijn ziel!

PSALMEN 103:20-22

Er klinkt een oproep om God te prijzen en Hem te zegenen. Eerst roept hij zijn eigen ziel op om dat te doen. Hij herinnert zijn ziel aan alle goede redenen daarvoor, aan alle goede dingen die God heeft gedaan en waarvoor Hij geprezen en gedankt moet worden. Maar nadat hij dit alles heeft gezegd, roept hij de engelen op om Hem te zegenen. Daarna roept hij in vers 21 al Zijn legers op, Zijn legermachten en Zijn dienaren en al Zijn werken.

21

Psalm 104 en de scheppingsdagen

Nu gaan we verder met Psalm 104. Zoals ik al zei, begint en eindigt deze psalm net als Psalm 103. Maar er staat hier iets anders in. Dat is misschien niet duidelijk als er niet meteen op wordt gewezen. De psalm doorloopt namelijk de scheppingsdagen en laat zien hoe alles wat geschapen is van God afhankelijk is. In de eerste twee verzen gaat het over de schepping van het licht. In het tweede deel van vers 2 en vervolgens tot en met vers 4 gaat het over de tweede scheppingsdag: de schepping van het uitspansel en de wateren onder en boven het uitspansel. De verzen 5 tot en met 17 gaan over de derde dag, dat wil zeggen: het droge land verschijnt en de plantengroei verschijnt. Daarna gaan de verzen 19 tot en met 24 over de vierde dag, waarop de sterren, de maan, de zon

enzovoort werden geschapen. De verzen 25 en 26 gaan vervolgens over de zeedieren, die op de vijfde dag werden geschapen. In de verzen 27 tot en met 30 staat dat al deze dingen van God afhankelijk waren.

Het idee hier is dat de psalm in dichterlijke taal het scheppingsverhaal van Genesis 1 doorloopt en de verschillende dingen uiteenzet die God deed toen Hij de bekende wereld en haar bewoners schiep. Vervolgens wordt er gezegd dat ieder van ons, door Hem geschapen, volledig van Hem afhankelijk is.

Er staat:

Loof de HEERE, mijn ziel. HEERE, mijn God, U bent zeer groot, U bent met majesteit en glorie bekleed. Hij hult Zich in het licht als in een mantel, Hij spant de hemel uit als een tentkleed.

PSALMEN 104:1-2

De hemelen zijn volgens Genesis het uitspansel van de hemel. Hij bekleedt Zich met licht als met een gewaad, wat zinspeelt op de eerste dag van de week. Het uitspannen van de hemelen verwijst naar de tweede scheppingsdag: de schepping van het uitspansel.

Hij legt de balken van Zijn...

PSALMEN 104:3

De opname eindigt hier midden in de bespreking van Psalm 104. Volgens de oorspronkelijke bron zijn de laatste minuten van deze lezing niet opgenomen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Psalmen 98:1-9
- Psalmen 96:1
- Psalmen 96:13

- Psalmen 98:9
- Psalmen 98:4
- Psalmen 98:5
- Psalmen 99:1
- Psalmen 97:1
- Hebrreeën 10:31
- Psalmen 99:2
- Psalmen 99:5
- Psalmen 99:9
- Psalmen 99:4-5
- Mattheüs 5:34-35
- Johannes 4:21
- Psalmen 99:6-9
- Psalmen 100:1-5
- Romeinen 1:21
- Jakobus 4:8
- Jakobus 4:7-10
- Psalmen 22:4
- Psalmen 139:7-10
- Handelingen 17:28
- Psalmen 84:11
- Psalmen 100:4-5
- Psalmen 100:5
- Psalmen 90:5
- Psalmen 101:7-8
- Psalmen 101:3
- Psalmen 101:4-8
- Psalmen 101:7
- Psalmen 101:8
- Psalmen 101:4
- Psalmen 103:1 en 104:1
- Psalmen 104:35
- Psalmen 103:1-2
- Psalmen 63:4-5

- Psalmen 103:3
- Psalmen 103:4
- Psalmen 103:5
- Psalmen 103:6-7
- Psalmen 103:8
- Exodus 34:6
- Psalmen 103:9
- Psalmen 103:10
- Psalmen 90:8-9
- Psalmen 103:11
- Psalmen 103:12
- Psalmen 103:13
- Mattheüs 7:11
- Psalmen 103:14
- Mattheüs 26:41
- Psalmen 103:15-16
- Psalmen 103:17-19
- Psalmen 103:20-22
- Psalmen 104:1-2
- Psalmen 104:3

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.